

Înregistrarea sunetului

Thomas Alva Edison a fost primul care a conceput o aparatură de înregistrare a sunetului, dar nu a visat că invenția sa va da naștere unei industrii de înregistrări de miliarde de dolari.

Vocele lui Edison sună oarecum "metalic" și zgometul de fond era mare, dar cuvintele "Mary avea o oită mică, cu lâna albă ca zăpada" s-au auzit suficient de clar. Era anul 1877 și inventatorul american reproducea prima înregistrare de sunete efectuată vreodată. Aparatul său simplu l-a numit fonograf.

▲ Un pupitru de control cu 24 de canale într-un studio de înregistrări pe mai multe piste. Se pot înregistra simultan 24 de semnale sonore diferite.

● Magnetofonul german din 1935. Aceasta a fost primul aparat pentru înregistrare pe bandă care folosea bandă nemagnetică special învelită în oxid de fier magnetic.

Pentru a face o înregistrare, un cilindru de alamă, cu un sănțuleț elicoidal în jurul părții sale exterioare, era acoperit cu folie de staniu și rotit cu mâna. Pe măsură ce se rotea, cilindrul înainta pe un filet de surub. Un ac de otel apăsa folia de staniu în sănțulețul din cilindrul. Acul era atașat de mijlocul unui disc subțire numit diafragmă și sunetul scos în apropierea acestuia provoca vibrarea acului care apoi marca adâncimea sănțulețului în folia de staniu. Astfel, sănțulețul devinea o înregistrare a vibrațiilor sonore. Aceeași aparatură reproducdea înregistrarea. Variațiile în adâncimea sănțulețului împingeau acul în sus și în jos, determinând vibrarea diafragmei. Ca rezultat, diafragma reproducea sunetele originale. Cu modelele ulterioare calitatea s-a îmbunătățit, utilizându-se cilindri înveliți în ceară.

O îmbunătățire considerabilă a apărut în 1887, când Emile Berliner a introdus discul plan de gramofon și o nouă cale de a produce

Primele dictafoane. Aparatul de sus este dispozitivul de înregistrat. Când dicta o literă, utilizatorul vorbea în pâlnia de vorbere. Sunetele treceau pe tub în jos și determinau vibrarea unui ac imprimator, care crește pe un cilindru învelit în ceară. Dactilograful reproducea înregistrarea pe aparatul de jos, comandat printr-o pedală de întrerupere, și ascultat într-o cască.

un sănțuleț. În loc să varieze adâncimea sănțulelului, sunetele determinau vibrația acului dintr-o parte în alta și marcarea unui sănțuleț într-un disc decapat cu zinc și cu acid. În jurul anului 1890 zincul a fost înlocuit cu ceară. Aceste înregistrări aveau o calitate mult mai bună. Curând publicul cumpăra gramofoane și, pentru a face față cererii tot mai mari de discuri, înregistrările originale din ceară erau folosite pentru obținerea plăcilor de metal, după care se presau copii în ebonită sau în selac.

Înregistrarea și reproducerea mai erau încă efectuate prin mijloace pur mecanice. O pâlnie mare aflată în studio recepționa sunetul scos de interpreți și îl orienta spre o diafragmă, care punea în acțiune capul de înregistrare. Gramofoanele aveau de asemenea o pâlnie pentru a amplifica vibrațiile sonore provenite de la discul ascultat.

Sisteme electrice

Înregistrarea și reproducerea electrică a început în anii 1920. În studio, pâlnia a fost înlocuită cu microfoane, care transformau sunetele în semnale electrice. Acestea erau transferate la discuri prin capuri de înregistrare acționate electromagnetic. Gramofoanele electrice aveau picupuri electromagneticice care transformau vibrațiile în semnale electrice, care apoi erau amplificate și reproduse în difuzoare. Gramofoanele mecanice au rămas populare și au fost produse până în anii 1950.

În anii 1940 calitatea înregistrării s-a îmbunătățit mult și în 1946 au apărut primele discuri din vinil. Acest material plastic conferea înregistrărilor un zgomot de fond mai mic și era practic incasabil. Discurile durabile din vinil au fost introduse în 1948 și primele discuri stereofonice comerciale au fost scoase cu zece ani mai târziu. În acest moment întregul proces de producție a discurilor fusese complet schimbat prin dezvoltarea aparaturii pentru înregistrare pe bandă.

Sunetul pe bandă

În 1898, inginerul de telefonie danez Valdemar Poulsen a prezentat un sistem pentru înregistrarea sunetelor sub formă de diagrame magnetice pe coardă de pian. În acel moment nu exista o metodă de amplificare semnalelor, astfel încât oamenii ascultați sunetele slabe în căști duble. Aparatul era mare și nu prea potrivit pentru utilizarea în case, dar introducerea valvelor de amplificare la începutul anilor 1900 a dus la dezvoltarea magnetofoanelor cu fir magnetic îmbunătățite și apoi a aparatelor pentru înregistrare pe bandă.

Blattnerfonul din 1929 era un aparat masiv cu bobine imense de bandă de otel, mișcându-se periculos de repede. La Londra, Societatea Britanică de Radiodifuziune (BBC) a început să înregistreze programe pe primul său aparat magnetic de înregistrare pe bandă la începutul anilor 1930. Primul aparat de înregistrare care utilizează bandă nemagnetică cu învelis de oxid de fier magnetic a fost magnetofonul german din 1935. Primele benzi erau din hârtie, dar curând au fost înlocuite cu benzi de plastic.

Înregistrarea pe bandă avea multe avantaje față de creșterea discurilor. Înregistrarea magnetică se putea șterge ușor, permitând reutilizarea benzii, și banda s-a dovedit a fi ușor de prelucrat. Greșelile făcute în timpul unei înregistrări puteau fi tăiate fizic de pe bandă și înlocuite cu segmente nou înregistrate. Postu-

▲ Un studio de înregistrări constă din încăperea studio și o cabină de control, separate de obicei printr-un perete și un geam izolat acustic, pentru ca inginerul și muzicienii să poată păstra contactul vizual unic cu alții.

● Concertele pop sunt adesea înregistrate cu aparată încastrată în autotamioane speciale (jos). Pe ecrane inginerul vede ce se întâmplă pe scenă.

tile de radio folosesc și acum astfel de tehnici. Industria de înregistrări în domeniul muzicii a fost transformată prin introducerea înregistrării pe mai multe piste în anii 1960 și înregistrarea, editarea și reproducerea digitală.

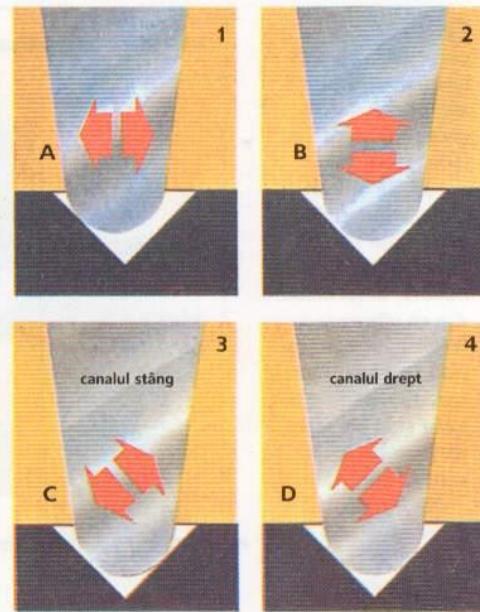
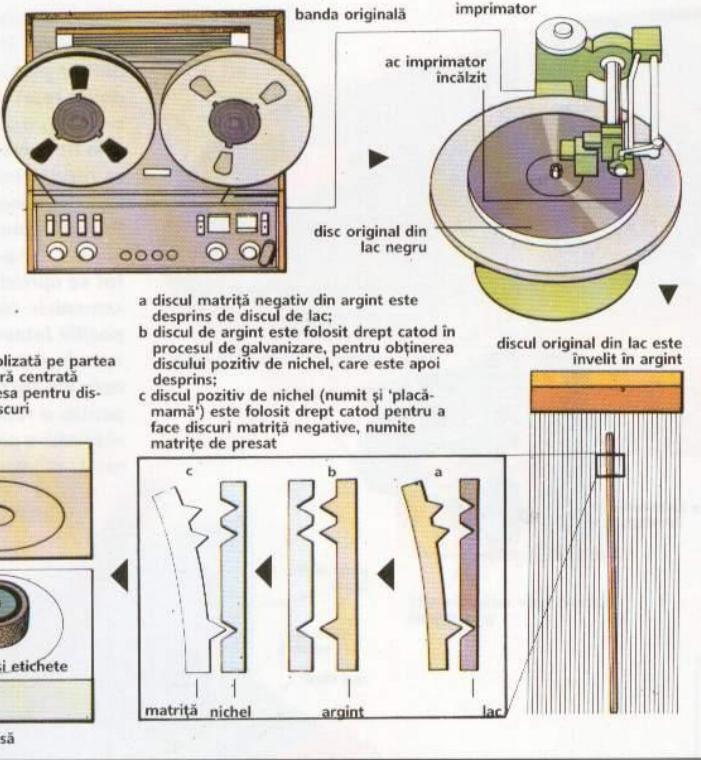
Realizarea unei înregistrări

Studiourile profesionale înregistrează muzică pe aparat cu benzi cu mai multe piste. Acestea înregistrează 16-24 de piste separate

Stadii ale fabricării discurilor. Banda originală este făcută după o bandă cu mai multe piste. Banda originală este copiată pe un disc învelit cu lac. Matrițe de presat, care presează discuri pentru vânzare, se fac după acest disc. Acest proces este utilizat în prezent în principal pentru "single-uri" dance mix.

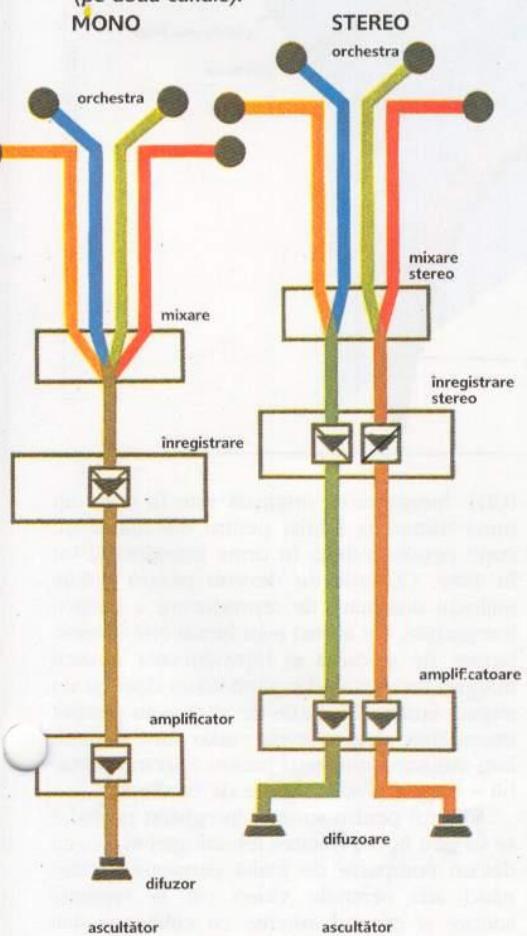
Matrița de presat este polizată pe partea din spate, începând cu o gaură centrală optică, se instalează în presă pentru discuri și transformată în discuri

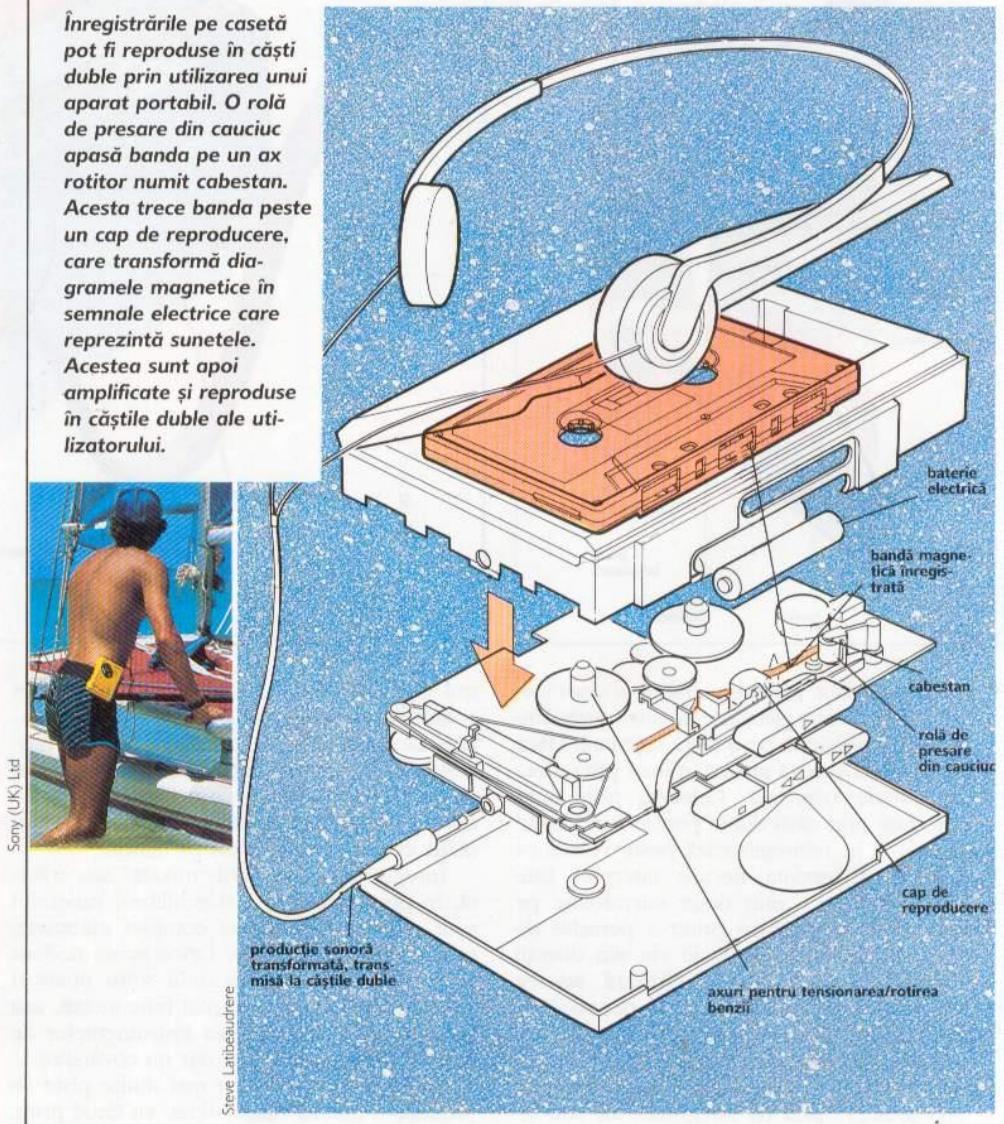
Discurile mono (1) au sănțulete care mișcă acul de imprimare dintr-o parte în alta. Sistemul original al lui Edison (2) mișcă acul în sus și în jos. Pe un disc stereo (3 și 4) semnalele separate din sănțuleț mișcă acul de imprimare la 45° față de suprafața discului.

În sistemul simplu de înregistrare mono toate semnalele de la microfon sunt combinate și înregistrate pe o singură pistă a unei benzi. În sistemul stereo, semnalele de la perechile de microfoane sunt combinate pentru a forma canalele stâng și drept ale înregistrării stereo (pe două canale).

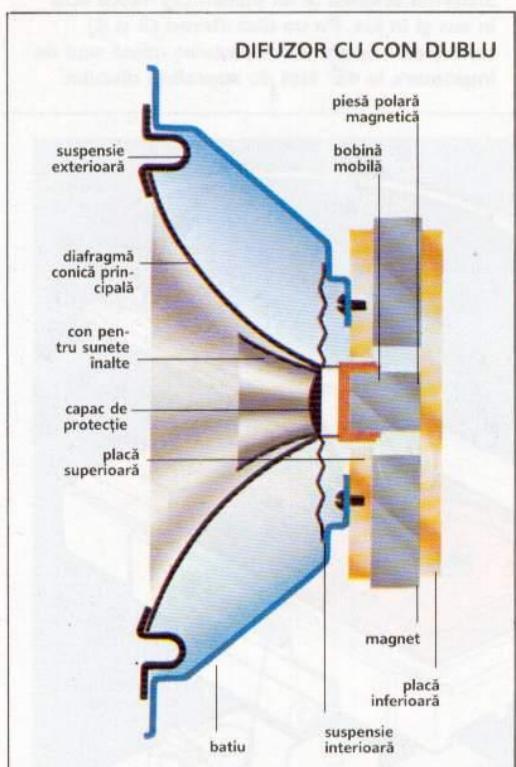
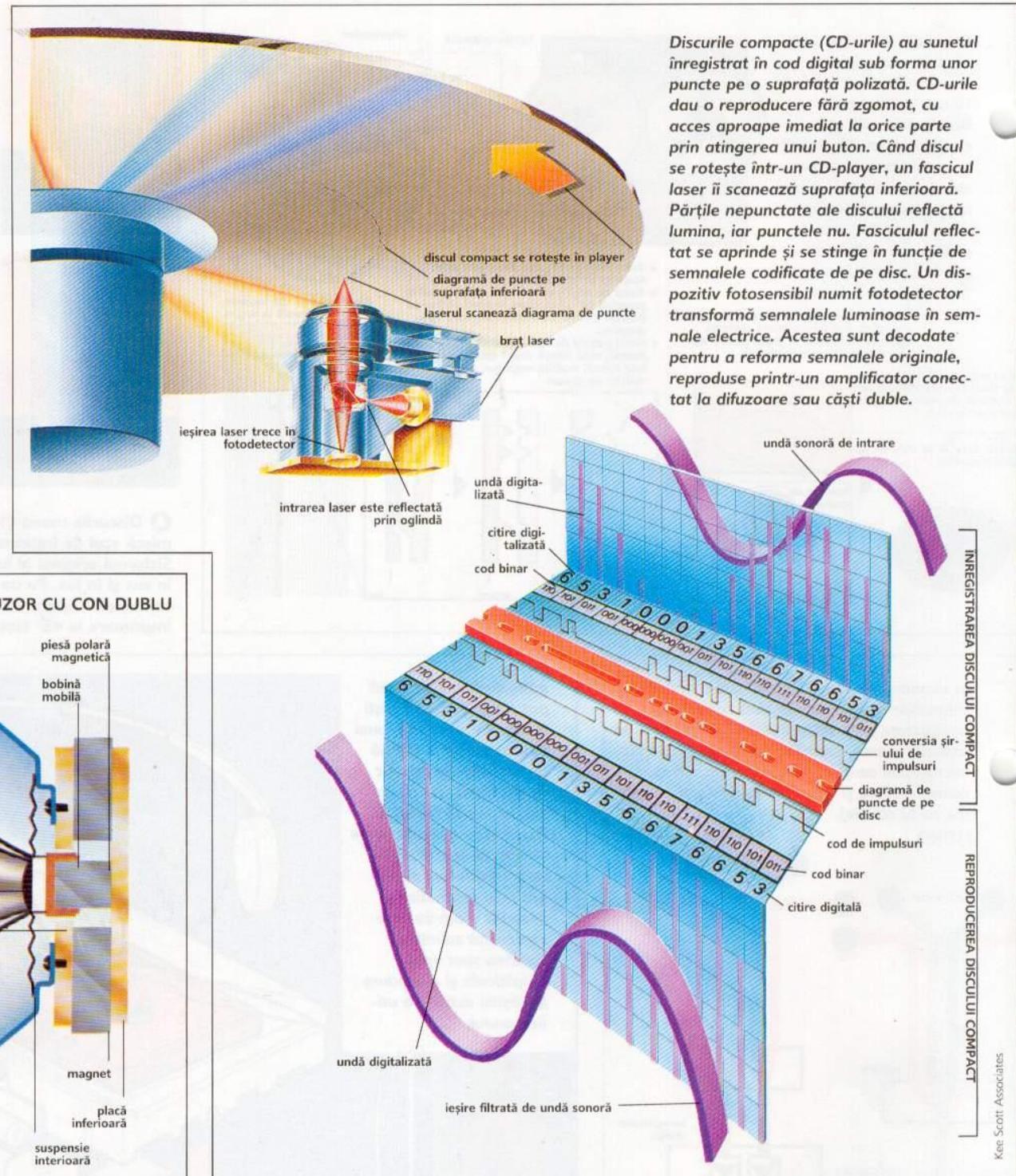
MONO

Înregistrările pe casetă pot fi reproduse în căști duble prin utilizarea unui aparat portabil. O rolă de presare din cauciuc apasă banda pe un ax rotitor numit cabestan. Acesta trece banda peste un cap de reproducere, care transformă diagramele magnetice în semnale electrice care reprezintă sunetele. Acestea sunt apoi amplificate și reprodate în căștile duble ale utilizatorului.

Un difuzor cu con dublu. Semnalele electrice reprezentând sunetele provenite de la un amplificator sunt introduse în bobină mobilă. Semnalele produc un câmp magnetic variabil în bobină, determinând-o să vibreze. Bobina este înfășurată pe capătul unui con de hârtie, astfel încât și conul vibrează și emite unde sonore. Vibrațiile de înaltă frecvență determină suprafața conului să pulseze, astfel încât se folosește un con interior țeapă pentru reproducerea sunetelor de înaltă frecvență.

pe o bandă lată. Fiecare membru al unei formații, sau fiecare secțiune a unei orchestre poate fi înregistrată pe o pistă separată. Dacă cineva cântă o notă greșită, numai pista afectată trebuie corectată. Celelalte piste sunt reproduce prin căști duble pentru muzicianul implicat și se reinregistrează peste versiunea originală. Câteodată fiecare interpret este înregistrat stereo, prin două microfoane pe două piste. Reproduse printr-o pereche de difuzoare sau căști, sunetele vin din direcții diferite. Formațiile mici utilizează adesea înregistrarea pe mai multe piste pentru a da impresia unei formații mai mari. Ei reproduc înregistrarea originală și adaugă mai multe piste cu alte instrumente sau voci armonizate.

O sedință tipică de înregistrare are loc într-un studio izolat acustic cu o cabină de con-

trol alăturată. Aici un inginer de înregistrare controlează nivelele sunetelor emise spre aparatul de înregistrare cu mai multe piste. În procesul de înregistrare digitală modernă sunetul de pe fiecare pistă este eșantionat electronic de aproximativ 40.000 de ori pe secundă și informația este stocată codificată pe bandă.

Înregistrarea este apoi "mixată" sau editată. În prezent calitatea și echilibrul sunetului sunt reglate prin tehnici complet automate, controlate de calculator. Orice sunet nedorit poate fi înălțat, vocea unui solist poate fi adusă în față pentru a fi mai bine auzită, sau poate fi manipulată partea instrumentelor de suflat pentru a suna tare, dar nu covârșitor.

După înregistrarea pe mai multe piste se produce o matră finală stereo cu două piste, sub formă de bandă sau de disc compact

Discurile compacte (CD-urile) au sunetul înregistrat în cod digital sub formă unor puncte pe o suprafață polizată. CD-urile dă o reproducere fără zgomot, cu acces aproape imediat la orice parte prin atingerea unui buton. Când discul se rotește într-un CD-player, un fascicul laser îl scanăză suprafața inferioară. Părțile nepunctate ale discului reflectă lumina, iar punctele nu. Fascicul reflectat se aprinde și se stinge în funcție de semnalele codificate de pe disc. Un dispozitiv fotosensibil numit fotodetector transformă semnalele luminoase în semnale electrice. Acestea sunt decodeate pentru a reforma semnalele originale, reproduce printr-un amplificator conectat la difuzoare sau căști duble.

(CD). Înregistrarea originală este în cele din urmă trimisă la fabrici pentru efectuarea de copii pentru public. În urma introducerii lor în 1982, CD-urile au devenit pentru public mijlocul dominant de reproducere a muzicii înregistrate. De atunci s-au lansat alte sisteme bazate pe stocarea și reproducerea muzicii înregistrate digital, dar până acum doar cu un impact limitat. Discurile de vinil și-au pierdut importanța, deși casetele audio sunt și acum larg utilizate, în special pentru aparatul portabil – cunoscut sub numele de "walkman".

Vîitorul pentru sunetul înregistrat probabil se va găsi în dezvoltarea tehnologiei video, cu discuri compacte de înaltă densitate combinând atât semnale video cât și semnale sonore și oferind sisteme cu cinci sau mai multe canale.